

Het kan geen aangenaam gesprek zijn geweest op die 31ste augustus en het was, veronderstellen wij, ook weinig grondig; Bosch ging er kennelijk niet dieper op in, *hoe* de OD bij de handhaving van orde en rust kon worden ingeschakeld, en Six had kennelijk geen enkele behoefte, er Bosch over in te lichten wat de OD op dat terrein had voorbereid. Na het gesprek mocht Bosch slechts aannemen dat de OD het gezag van de Vertrouwensmannen erkende en Six kan niet anders dan geconstateerd hebben dat het nieuwe college (hij zal wel vernomen hebben dat het slechts twee keer bijeen was geweest) ten aanzien van de handhaving van orde en rust nog vrijwel niets had voorbereid. Wel, die voorbereidingen konden alsnog, en dan met inschakeling van de OD, getroffen worden; daar was tijd voor nodig – tijd ook om de gewestelijke commandanten van de OD, stellig tot hun diepe teleurstelling, in te lichten dat het gezag in het 'vacuüm' in het land als geheel zou berusten bij het College van Vertrouwensmannen, in de provincies bij de commissarissen der koningin en in de gemeenten bij de burgemeesters – nergens bij de OD.

Die tijd ging nijpen.

Op vrijdag 1, zaterdag 2 en zondag 3 september werd het nieuws van dag tot dag gunstiger; zondagavond mocht men uit de boodschap van generaal Eisenhower en de mededeling van de koningin inzake de benoeming van prins Bernhard tot bevelhebber der Nederlandse strijdkrachten concluderen dat de bevrijding van Nederland aanstaande was, hoogstwaarschijnlijk al in de loop van de week die op zondag 3 september was begonnen. Wanneer zou dan de eerste afvaardiging van de minister-raad in Den Haag arriveren? Dat leek Six volstrekt onzeker. Hier zou nu juist, meende hij, dat gevaarlijke 'vacuüm' ontstaan waartegen hij de regering van '42 af had gewaarschuwd. Zeker, tot opvulling van dat 'vacuüm' had de regering het College van Vertrouwensmannen in het leven geroepen, maar welke voorbereidingen waren door dat college getroffen?

Six was er onkundig van.

In de herfst van '42 had hij een aantal stukken opgesteld, een 'Oproep aan de bevolking' en een 'Algemene Bekendmaking' no. 1, no. 2 en no. 3, die aan alle gewestelijke commandanten van de OD waren toegezonden. De inhoud van deze stukken gaven wij reeds weer in deel 6 (in de aan de OD gewijde paragraaf van hoofdstuk 3) – wij willen er hier het volgende uit herhalen.

Uitgangspunt van de stukken was dat een opperbevelhebber van land- en zeemacht met het regeringsgezag zou zijn bekleed en dat onder hem het militair gezag door de commandanten van de OD zou worden